

**DRUG DEPENDENCE AND ALCOHOL - RELATED PROBLEMS.
A MANUAL FOR COMMUNITY HEALTH WORKERS WITH GUIDELINES FOR
TRAINERS (OPRACOWANIE ŚWIATOWEJ ORGANIZACJI ZDROWIA Z 1986 r.)**

Coraz częściej w opracowaniach Światowej Organizacji Zdrowia pojawiają się propozycje różnych działań profilaktycznych. Podobny charakter ma omawiany tutaj poradnik dla pracowników zajmujących się zdrowiem publicznym. W Polsce nie ma takich pracowników, ich rolę powinni obecnie spełniać częściowo pracownicy pomocy społecznej, ale także pracownicy podstawowej opieki zdrowotnej: lekarze, pielęgniarki środowiskowe. Poradnik może być dla nich bardzo pożyteczny. Zawiera bowiem na 21 stronach najważniejsze i wystarczające informacje o rodzajach środków uzależniających, o tym na czym polega uzależnienie i jakie skutki psychosomatyczne niesie ono za sobą. A co jeszcze ważniejsze, dostarcza informacji w jaki sposób identyfikować (diagnozować) jednostki i rodziny zagrożone uzależnieniem. W przewodniku znajdują się także opisy sposobów pomagania osobom zagrożonym. Sposoby te to opis konkretnych działań, które mogą być podjęte z pacjentami i ich rodzinami, działań nie wymagających specjalistycznego przygotowania a skutecznych. Jest to doskonały przykład tzw. interwencji kryzysowych, czy interwencji mających na celu pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych.

Poradnik zawiera także propozycje wykorzystania w pracy profilaktycznej różnego rodzaju instytucji społeczności lokalnych: szkół, stowarzyszeń, samorządu terytorialnego, instytucji wyznaniowych, grup samopomocy.

Część druga przewodnika zawiera informacje jak szkolić osoby zajmujące się zdrowiem w zakresie ich umiejętności działań profilaktycznych. Umiejętności takich jak: prowadzenie wywiadu, pomoc w rozwiązywaniu problemów osobistych, rodzinnych i społecznych; umiejętność nawiązywania kontaktu z instytucjami lokalnymi, umiejętność inicjowania i pomocy grupom wsparcia społecznego.

Poradnik opracowany jest przez 18 autorów z 9 krajów współpracujących z WHO, którzy nawiązują do sprawdzonych już doświadczeń praktycznych. Wydaje się, że powinien trafić do każdego lekarza podstawowej opieki i każdego pracownika pomocy społecznej.

Czesław Czabała